

ישיבת מליאה (199/24)

יום שני 17/06/24

1. גב' שרה אוחיון, אקולוגית ימית .

מנכ"לית רט"ג: רעיה שורקי

הישיבה התקיימה באופן מקוון

חברי מליאה נוכחים:

2. מר חיים יפרח, ממונה מחוז ירושלים, משרד הפנים.

3. מ"מ יו"ר המליאה - מר אהרוני נויבואר – מנכ"ל החברה לפיתוח גוש עציון

4. מר שמוליק ידוב, מנהל תחום בעלי חיים בספארי רמת גן

5. מר רן אברהם, מנהל אגף בנייה ירוקה תקינה ותווי, המשרד להגנת הסביבה - לא נכח

6. מר אלון רוטשילד, מנהל תחום המגוון הביולוגי, החברה להגנת הטבע

הצטרף לישיבת המליאה:

7. מר שלמה דולברג, מנכ"ל המרכז שלטון המקומי

8. דן אלון מנכ"ל החברה להגנת הטבע

מוזמן קבוע:

- מבקר הרשות, רו"ח גלי גנה

משתתפים קבועים מטעם ההנהלה:

- רעיה שורקי, מנכ"לית

- גיא אילון, סמנכ"ל

- עו"ד אופיר בר טל, יועמ"ש

- שלומי ישי, מנהל חטיבת מנהל וכספים

- יוסי ורצברגר, מנהל אגף תיאום ובקרה

- ד"ר יהושע שקדי, מדען ראשי - לא נכח, מחליף – דר' נעם לידר

דר היום:

1. סיוע של כלבי הרט"ג במלחמת חרבות ברזל – אילן יגר - מנהל תחום מניעת צייד ומבצעים

2. מערך ההתנדבות ברט"ג – שרון גולן הרשקוביץ - מנהלת תחום התנדבות

3. מחקר התור המצוי והארכת השעה – דר' נעם לידר – מנהל אגף אקולוגיה

4. עדכון תקציבי .

- פרוטוקול ישיבת מליאה מס' 198 מתאריך 20/5/24 מאושר פה אחד.

סיוע של כלבי הרט"ג במלחמת חרבות ברזל – אילן יגר - מנהל תחום מניעת צייד ומבצעים

אילן הציג את פעילות הכלבנים בעוטף, שפירטה על הפעולות החשובות באיתור נעדרים, את שיטות העבודה בשטח. כמו סיפר על הסיוע באיתור אמל"ח. הוצג אות ההוקרה שקיבלו מהצבא. העבודה החשובה הזו מאפשרת סגירת מעגל למשפחות שיקריהם נרצחו. העבודה הזו הייתה מעבר לעבודה הרגילה שלהם. אילן גם בקשר עם ארגון הפקחים הבינלאומי ואף שם עושה עבודה חשובה, שחשובה אף היא בתקופה זו בה כל סיוע להסברה חיובית של המדינה הוא חשוב ביותר. סיכום: אנו רוצים להודות לכם על העבודה החשובה שעשיתם ועדיין עושים במלחמה וגם על קפיצת המדרגה המקצועית שהבאתם לרט"ג בשגרה.

מערך ההתנדבות ברט"ג – שרון גולן הרשקוביץ - מנהלת תחום התנדבות תשרון

שרון הציגה בצורה מפורטת על העקרונות של ההתנדבות ברט"ג ועל שיטת העבודה החזון: רשות הטבע והגנים משלבת מתנדבים/ות ממנעד רחב של אוכלוסיות בעשייה רלוונטית, משמעותית ואיכותית, במגוון תחומים מליבת העשייה שלה, לקידום מטרות רט"ג ובהובלת מערך התנדבות מקצועי, המבטיח השפעה מיטבית על הסביבה, המתנדבים/ות, והעובדים/ות.

הוצגו דוגמאות להתנדבות ברט"ג: התנדבות אקולוגית, סיירי שטח, התנדבות חד יומית מדוע חשובה התנדבות לרט"ג? לובי ציבורי, קידום ייעדי רט"ג, הרחבת שותפויות עם ארגונים וקהילות מאפשר להגיע למקומות שאחרת לא היינו מגיעים אליהם, ערך חברתי. ערך כלכלי, הזמן שווה כסף כמו תרומה שמאפשרת דברים נוספים. העקרונות הם: צורך אמיתי שלנו ושל המתנדב. העלות נמוכה מהתועלת. מתנדב לא יחליף עובד. למה מתנדבים באים להתנדב ברט"ג? שייכות לארגון גדול בעלת תפיסה ציבורית חיובית הזדמנות לבלות זמן איכות בטבע

אהבת הארץ

התפתחות אישית

הרחבת רשתות חברתיות

בשנת 2017 היו 400 מתנדבים קבועים היום אנו עומדים על 1600.

הוצגה פעילות התנדבות עובדי רט"ג בתקופת המלחמה בשני ערוצים מרכזיים

עבודה עם משרד הפנים המלונות המפונים וכן סיוע בחקלאות.

לכל מתנדב יש עובד מהשטח שמנהל אותו.

הוא מקבל תמיכה ומעטפת מהמטה, משאבי אנוש שי לחג ביטוח ועוד, מנסים להוריד

בירוקרטיה מהשטח.

כל מתנדב מבוטח בביטוח לאומי ומקבל הכשרות

היכן שאין מערך תומך יש בעיה להביא מתנדבים.

עוד לא המלחנו לפצח איך להגיע לאכלוסיה החרדית והערבית.

סיכום:

תודה רבה לשרון וכל מי שעוסקים בנושא בשטח, אנו רואים בהתנדבות חשיבות רבה

בהרחבת שמירת הטבע וכן בחיבור הציבור לערכי רט"ג.

מחקר התור המצוי והארכת השעה – דר' נעם לידר – מנהל אגף אקולוגיה

נעם לידר מציג את תוצאות ומסקנות של המחקר על התור המצוי.

ניתן רקע על מצבו של התור המצוי בעולם ובישראל.

לפי הספר האדום של העופות בישראל (מירוז וחובריו 2017), המין (במיקוד על

האוכלוסייה המקננת בישראל) מוערך כקרוב לסיכון (NT). מדובר על החמרה לעומת

ההערכה הקודמת משנת 2002 שבה הוערך המין כלא בסיכון (LC).

הערכת המין מתבססת על קריטריון A2b – כלומר, קצב הירידה בצפיפות הקינון קרוב ל-

30% (ערך הסף עבור VU) והוא בטווח של 20-30% על פני 3 דורות/10 שנים, הארוך

מביניהם.

גורמי הפגיעה העיקריים המצוינים בהערכת המין הם הרס בתי הגידול באזורי הנדידה

והחריפה, הרס וקיטוע מקומות החיות בישראל, תמותה מוגברת באזורי הנדידה

והחריפה, ציד ולכידה.

לקחנו את התכנית של אמנת המינים והכנו תכנית לישראל.

הגדרנו את הגורמים בהתאמה לישראל.

שלושה גורמים היו מתאמים לישראל:

רמות צייד בלתי מקיימות
אובדן בתי גידול באזורי רבייה
הרג ולכידה בלתי חוקיים.

הוצג הצוות שבחן את המחקר שבדק את השפעת הצייד על התור המצוי.
השאלה המרכזית במחקר שבוצע היא האם שיעור התמותה הנוספת מצייד בישראל של
התור המצוי היא בר-קיימא או לא, כלומר, האם האוכלוסייה ניצודה יתר על המידה או לא.
על מנת לענות על המחקר נאספו הנתונים הבאים:
גודל האוכלוסייה המקננת:

הערכת מקסימום 65,000 זוגות, הערכת מינימום 22,500 זוגות (נתוני המארג)

גודל האוכלוסייה הנודדת העובדת בישראל כ-60,000 פרטים

היקף הצייד מוערך בין 8,000 – 12,000 תורים מצויים ניצודים בעונת הצייד

המחקר התבסס על שני מודלים שהוצגו בדיון

תוצאות המודל מראות שהיקף הצייד המוערך בישראל (8,000-12,000 פרטים בשנה)

אינו מקיים בקצב הגידול המקסימלי של האוכלוסייה, ובגודל האוכלוסייה המקסימלי

המוערך (65,000 זוגות).

מהמחקר ניתן להסיק כי רמת הצייד נמצאה כלא מקיימת בגודל אוכלוסייה מקסימלי,

היא בוודאי אינה בר-קיימא באוכלוסייה מקומית הקטנה עד פי שלושה ממנה.

מתוך המחקר עולה שבמהלך חודש ספטמבר, ההסתברות של צייד של פרט מקומי

מוערכת כפי 3.5 יותר גבוהה מאשר צייד של פרט המתרבה באזור צפוני יותר, ורק נודד

דרך ישראל.

ישראל חתומה על האמנה לשימור מינים נודדים ומחויבת לשמירה על התור המצוי גם

במעברו בנדידה מעל ישראל.

עם זאת, האוכלוסייה המקומית המקננת בישראל בעצמה כבר נמצאת בסיכון לפי הספר

האדום משנת 2017. מגמות הירידה המתועדות באוכלוסייה הן ככל הנראה תוצאה

משילוב של גורמים שאנחנו עוד לא לחלוטין מבינים ולכן קשה לנו לנקוט באמצעים

המתאימים.

הפגיעה היתרה של עד פי 3.5 באוכלוסייה המקומית למול זו הנודדת דרך ישראל

דורשת משנה זהירות בקבלת החלטות.

תוצאות המחקר מראות שצייד תור מצוי בישראל בהיקפו המוערך כיום ככל הנראה

אינו בר-קיימא, כלומר, היקף הצייד פוגע באופן משמעותי בשרידות האוכלוסייה

המקננת בישראל.

מסקנות המחקר הן שנדרש להתייחס לצייד כגורם משמעותי הדורש החלטות ממשקיות כחלק מתכנית השימור למין בישראל, על בסיס תכנית השימור הבינלאומית של אמנת המינים הנוודים CMS.

החלטה: המליאה מברכת על המחקר המעמיק שנעשה ומאמצת את המלצת רט"ג כי יש לקדם הארכה של הוראת העשה של התור המצוי והשליו, ובמקביל לקדם את הוצאת שני המינים מרשימת המינים המותרים בציד.

עדכון תקציבי

חתמנו עם האוצר על שיפוי תקציבי לשנת 2024. השיפוי מתייחס לאובדן הכנסות עד היום וכן מגדיר מנגנון עתידי של התייעלות שלנו מחד ונוסחת שיפוי שתינתן בהתאם לגדול ההכנסות. כחלק מההסכם סוכם כי עדכון האגרות יבוצע בראשון בנובמבר על פי מדד אוקטובר. שמוליק יידוב נבחר כמ"מ יו"ר לשיבת המליאה בחודש הבא.

רשם: יוסי ורצברגר

מאשרת: שרה אוחיון

העתק:

השרה להגנת הסביבה, ח"כ עידית סילמן

מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה, אסף יזדי

חברי המליאה

הנהלת רט"ג

מר אהרון הלינגר, מנהל אגף בכיר, משרד מבקר המדינה